

NOTAT

Til Stortingets finanskomité

11. oktober 2022

Prop. S 142 (2021-2022) Endringer i statsbudsjettet 2022 under Utenriksdepartementet, [...] og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med krigen i Ukraina og ekstraordinære strømutfgifter mv.)

Norsk Industri og NHO Mat og Drikke representerer med til sammen 5.200 medlemsbedrifter, hovedtyngden av den norske fastlandsindustrien. Det er disse bedriftene som bruker strøm til industriell verdiskaping, og derfor i det alt vesentlige også må håndtere konsekvensene av de uholdbart høye strømprisene. Medlemsundersøkelser viser at de høye strømkostnadene har negative konsekvenser for verdiskaping, fremtidig produksjon, sysselsetting og investeringsevne i store deler av fastlandsindustrien. Daglige samtaler og møter med medlemsbedriftene i våre to organisasjoner bekrefter at strømkostnadene og mangel på løsning i sikte, for tiden er det desidert største problem for industrien.

Norsk Industri og NHO Mat og Drikke viser til NHOs høringsbrev om strømstøtteordningen til finanskomiteen i brev datert 5. oktober 2022, og støtter NHOs vurderinger. I tillegg vil vi understreke følgende:

Strømstøtteordningen kommer sent, men er isolert sett bra for de bedriftene som faller inn under ordningen når det gjelder fjerde kvartal 2022. Norsk Industri og NHO Mat og Drikke mener videre det er bra at ordningen klart vektlegger energieffektivisering i virksomheter som mottar støtte og lån. *For fastlandsindustrien under ett er imidlertid ordningen langt fra tilstrekkelig.*

For mange bedrifter faller utenfor ordningen, siden denne er avgrenset til virksomheter med en strømtensitet på 3 prosent i første halvår 2022. Valg av strømtensitet på 3 prosent som kriterium fremstår som vilkårlig i relasjon til energiforbruket i norske industribedrifter. Siden strømkostnadene har økt gjennom 2022 og særlig fra august 2022, innebærer valget av beregningsperiode at bedrifter med langt høyere strømkostnader enn 3 prosent i annet halvår 2022 likevel ikke kommer inn under ordningen.

Ved at støtten er begrenset oppad blir ordningen heller ikke relevant for virksomheter med høyt strømforbruk. Dermed fører ordningen til økt konkurransevridning mellom bedrifter avhengig av om disse kan benytte ordningen eller ikke. Dette kommer i tillegg til den konkurransevridningen som har oppstått som følge av store forskjeller i strømprisene mellom prisområdene i Norge. *Ordningen påvirker uansett ikke de underliggende strømkostnadene bedriftene møter.*

Så lenge det er en forutsetning fra regjeringen at strømstøtteordningen skal være rammestyrte, er imidlertid mulighetene for å utforme en mer treffsikker ordning som når flere bedrifter, begrenset. Norsk Industri og NHO Mat og Drikke vil derfor og i likhet med NHO, understreke at bedrifter som søker ordningen som et minimum må motta den støtten som følger av ordningen. Beregningen av strømtensitet må, slik NHO peker på, ta hensyn til sesongvariasjoner.

Strømstøtteordningen varer kun ut 2022. Fra neste år forventer regjeringen at strømprisene vil bli vesentlig redusert gjennom bedre tilgang på fastprisavtaler som igjen blir mulig gjort av omlegginger av skattesystemet. *Vi ber komiteen understreke overfor regjeringen hvor viktig det er at dette arbeidet lykkes. I den sammenheng er bl.a. innretningen av flere typer skatter mot kraftnæringen viktig.*

Norsk Industri og NHO Mat og Drikke mener det er helt avgjørende at fastprisregiment som regjeringen mener skal sikre levelige strømpriser på mellomlang sikt realiseres fra nyttår og at de pristilbudene som da tilbys på mellomlang sikt er til å leve med. Dersom dette ikke skjer, vil situasjonen for store deler av fastlandsindustrien bli uhåndterlig, også selv om strømstøtteordningen skulle videreføres inn i 2023.

Norsk Industri og NHO Mat og Drikke mener derfor Stortinget allerede nå bør be regjeringen forberede en egen ordning også for større bedrifter som kan tre i kraft fra 1. januar 2023.